

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ &
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Τ.Α. Α΄ ΒΑΘΜΟΥ
Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας: 10183, Αθήνα
Πληροφορίες: Δέσποινα Νάσαινα
Τηλέφωνο : 2131364378
Fax : 2131364359
E-mail : d.nasaina@ypes.gr

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2018
Αρ. Πρωτ.: 1147

ΠΡΟΣ : Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
Διευθύνσεις Διοίκησης
(Διευθύνσεις Εσωτερικών, Διοικητικού-Οικονομικού Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου, για την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ: 6

ΘΕΜΑ: Αποδοχή αίτησης παραίτησης από το αξίωμα του Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου (άρθρο 64 παρ. 7 του ν.3852/2010)

I. Ερώτημα:

Στην υπηρεσία μας τέθηκε ερώτημα σχετικά με την άρση αδιεξόδου σε περίπτωση που η παραίτηση Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου από το αξίωμά του δεν έγινε αποδεκτή με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και ο Πρόεδρος εμμένει στην παραίτησή του.

II. Εφαρμοστές διατάξεις

Σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 3 και 4 του άρθρου 54 του ν.3852/2010: «1. **Η παραίτηση του δημάρχου υποβάλλεται εγγράφως στον Γενικό Γραμματέα (νυν Συντονιστή) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και γίνεται οριστική, αφότου ο Γενικός Γραμματέας (νυν Συντονιστής) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την αποδεχθεί ή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την κατάθεση της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο.** «3. **Η παραίτηση των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο δήμαρχο και γίνεται οριστική, αφότου ο δήμαρχος την αποδεχθεί ή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την κατάθεση της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο.** «4. **Σε κάθε άλλη περίπτωση η παραίτηση των αιρετών των δήμων από τις θέσεις που κατέχουν, ως εκ της ιδιότητάς τους, υποβάλλεται γραπτώς στα όργανα, τα οποία τους εξέλεξαν ή τους διόρισαν. Η εκλογή ή ο ορισμός αντικαταστατών τους γίνεται για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της περιόδου, κατά την οποία οι παραιτηθέντες ασκούσαν καθήκοντα. Η παραίτηση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή μετά την παρέλευση ενός μήνα από την κατάθεση της σχετικής αίτησης στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τον τρόπο υποβολής και αποδοχής παραίτησης, καθώς και αντικατάστασης των παραιτουμένων εξακολουθούν να ισχύουν.».**

Αντίστοιχη με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 54 του ν.3852/2010 ήταν και η προϊσχύσασα ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 72 του ν.3463/2006 (ΚΔΚ).

Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 64 του ν.3852/2010: «7. Η **παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου, αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου υποβάλλεται στο δημοτικό συμβούλιο και γίνεται οριστική, αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια διετία. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο, μετά την αποδοχή της παραίτησης, προβαίνει, κατά περίπτωση, στην εκλογή νέου προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα κατά τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία των παραγράφων 1 και 2.**»

Αντίθετα, σύμφωνα με την προϊσχύουσα στην παρ. 6 του άρθρου 92 του ΚΔΚ διάταξη: «6. Η **παραίτηση από το αξίωμα του Προέδρου, Αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου υποβάλλεται στο δημοτικό συμβούλιο και γίνεται οριστική, αφότου το δημοτικό συμβούλιο την αποδεχθεί. Για το σκοπό αυτόν το συμβούλιο προσκαλείται σε συνεδρίαση από τον σύμβουλο του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, από εκείνον που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου και, αν αυτός κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο, από τον αμέσως επόμενο στην απόφαση ανακήρυξης των συμβούλων. Στη συνεδρίαση αυτή προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο και, αν αυτός δεν παρίσταται, ο αμέσως επόμενος κατά την ανωτέρω σειρά. Σε κάθε περίπτωση η παραίτηση θεωρείται ότι γίνεται αποδεκτή μετά την παρέλευση ενός (1) μήνα από την ημερομηνία κατάθεσης της σχετικής αίτησης στο γενικό πρωτόκολλο της υπηρεσίας. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια διετία. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο, μετά την αποδοχή της παραίτησης, προβαίνει, κατά περίπτωση, στην εκλογή νέου Προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα κατά τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία της παραγράφου 1.**».

III. Τρόπος εφαρμογής των διατάξεων

Η παραίτηση αιρετού οργάνου ή αιρετού μέλους συλλογικού οργάνου της τοπικής αυτοδιοίκησης από το αξίωμά του, και κατ' επέκταση από τη θέση που κατέχει ως εκ της αιρετής του ιδιότητας, αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα, το οποίο έλκει τη συνταγματική του θεμελίωση από το άρθρο 60 του Συντάγματος. Το άρθρο 60 του Συντάγματος κατοχυρώνει το δικαίωμα παραίτησης των βουλευτών από το βουλευτικό τους αξίωμα και κατ' επέκταση το δικαίωμα παραίτησης κάθε προσώπου που κατέχει αιρετή θέση ή ιδιότητα. Κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ενδεικτικά ΣτΕ 1928/2017), κάθε δήλωση παραίτησης από δικαίωμα πρέπει να διατυπώνεται κατά τρόπο σαφή, ώστε να προκύπτει η βούληση του εν λόγω προσώπου να αποχωρήσει από το αιρετό αξίωμα.

Βάσει των ανωτέρω, μη αποδοχή παραίτησης αιρετού από το αξίωμά του, και κατ' επέκταση από τη θέση που κατέχει ως εκ της αιρετής του ιδιότητας, η οποία διατυπώνεται κατά τον προσηκόντα τρόπο από τις επιμέρους εφαρμοστέες διατάξεις νόμου, δε νοείται, καθώς καταστρατηγεί ευθέως την άσκηση του ανωτέρω δικαιώματος.

Η παρ. 7 του άρθρου 64 του ν.3852/2010 αντικατέστησε την όμοια περιεχομένου ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου 92 του ΚΔΚ, με σκοπό:

α) αφενός να απλοποιήσει και να συντημήσει χρονικά τη διαδικασία παραίτησης από το αξίωμα μέλους του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου, μη απαιτώντας πια την άπρακτη πάροδο ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης, αλλά την σε μία και μοναδική συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου υποχρεωτική αποδοχή της παραίτησης και την εκλογή νέου μέλους του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.

β) αφετέρου να διαφυλάξει την ομαλή λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου, καθιστώντας την παραίτηση οριστική στην ίδια συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου με την πλήρωση της αντίστοιχης θέσης και την εκλογή νέου, κατά περίπτωση, μέλους.

Όπως, άλλωστε, αναφέρεται και στην εγκύκλιο μας με αριθμ. 43/ 6-8-2014 (ΑΔΑ: 7Ν27Ν-ΡΒΩ), η αποδοχή της παραίτησης και η εκλογή νέου μέλους του Προεδρείου γίνεται στην ίδια συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Μέχρι την αποδοχή της παραίτησης το μέλος του προεδρείου συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του.

Τέλος, η διαδικασία παραίτησης μέλους του Προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου της παρ. 7 του άρθρου 64 του ν.3852/2010 είναι ειδική και δεν ακολουθεί τη διαδικασία του άρθρου 54 του ν.3852/2010.

IV. Απάντηση

Σύμφωνα με τις ειδικές, σε σχέση με το άρθρο 54, διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 64 του ν.3852/2010, το Δημοτικό Συμβούλιο, στο οποίο υποβάλλεται η παραίτηση του Προέδρου του από το αξίωμά του, υποχρεωτικά αποδέχεται την παραίτηση και στη συνέχεια, στην ίδια συνεδρίαση, προβαίνει στην εκλογή νέου Προέδρου, κατά τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία που ορίζουν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου αυτού.

Ο Γενικός Γραμματέας

Κώστας Πουλάκης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
2. Γενική Διευθύντρια Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
3. Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης
(Τμήμα Οργάνωσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού)